

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 140.

Ljubljani, v torek 23. junija 1891.

Letnik XIX.

Delavsko vprašanje.

Okrožnica papeža Leona XIII.

1. Razvoj socijalnega vprašanja.

Novošegni duh, ki že dlje časa prevladuje ljudstva, razvil je že na političnem polju svoje pogubne sadove; sedaj pa dosledno sega na državnogospodarsko polje. — Mnogo je vzrokov, ki pospešujejo ta razvoj: Mogočno je napredovala obrtnija, ker se vedno spopolnjujejo tehnični pripomočki in se obrt izdeluje po novem načinu; bistveno se je spremenilo medsebojno razmerje med posestniki in delavci; denar je nakopičen le v maloštevilnih rokah, velika množica pa ubožava; med delavci se vedno bolj razširja samozavest; čutijo se močne in organizirajo se v vedno tesnejših zvezah. Vse to je vzbudilo perečo socijalno nevarnost, v kateri se nahajamo. — Kaj vse da je v nevarnosti v tem boju, to čutijo vsi duhovi, ki v upu in strahu gledajo v prihodnost. Povsod se pečajo s tem vprašanjem: učenjaki, strokovnjaški zbori, ljudski shodi, postavodajalni zastop in vladarji. Delavsko vprašanje je zato prvo med vsem sedanjim gibanjem.

Z ozirom na cerkev in na skupni blagor spregovorili smo že poprej, častiti bratje, ter po okrožnicah: o politični avtoriteti, o prostosti, o krščanski državi in o drugih sorodnih predmetih zaznamovali in zavračevali dotične zmote sedanje dobe. Iz istih vzrokov spoznamo potrebo, da v pričujoči okrožnici spregovorimo jednako o delavskem vprašanju. — Omenjali smo sicer delavskega vprašanja tudi v drugih svojih okrožnicah; toda sedaj želimo to vprašanje razpravljati na vse strani in o njem razodeti svoje misli, kakor to zahteva naša apostolska služba. Pojasnili bomo odločevalna načela, po katerih je mogoče prav in ugodno rešiti preporno to vprašanje.

2. Razmera med kapitalom in delom. — Kapitalistično izsesavanje.

Brez dvoma je težko to vprašanje in polno nevarnosti. Zakaj naloga pač ni lahka: točno določiti

pravice in dolžnosti, katere imajo med seboj bogatini in reveži, kapital in delo. Polno je nevarnosti to vprašanje, ker neka ruvajoča stranka le preveč spretno ljudi slepari ter razburjenost in upornega duha širi med nezadovoljne množice. Toda jasno je in od vseh strani se priznava, da tu treba pomagati, da treba kmalu in resno pomagati, ker vsled neugodnih razmer brezštevilni živé v res žalostnih in človeka nevrednih odnošajih. V prekucijah poprejšnjega stoletja uničile so se stare zadrage delavskih stanov, a novih v nadomestilo niso nobenih ustanovili; države so se vedno bolj odtujevale krščanski nravi in krščanskim načelom; in tem potom propadalo je osamelost in brez podpore rokodelstvo in delo v žrelo brezsrčnih bogatinov-posestnikov in nebrzdane pohlepne konkurencije. Pridružile so se denarne spletke moderne oduševanja, a v kljub temu se ga ne nasitni kapitalizem poslužuje pod drugo krinko. Produkcijo in trgovstvo prilastili so si nekateri kot svoj monopol in zato so le nekateri nerazmerno bogati delavske stanove vkovali skoro v jarem suženjski.

3. Krivi nazori socijalnih komunistov.

Socijalisti hoté odstraniti to zlo ter hujskajoč reveža proti bogatinom, razširjajo trditev: Privatno posestvo mora nehati, posestvo mora postati skupna lastnina vseh in to naj doženejo po vladah zastopniki ljudstva. S tem, da vse posestvo prenesejo od posameznih na celokupnost, menijo socijalisti odstraniti vse neprilike, le da se premoženje in njega prednosti enakomerno razdelé med vse državljané. Toda ta načrt ne bo nič pripomogel za ugodno rešitev tega vprašanja; nasprotno pa je v veliko škodo tudi delavskim stanovom, dalje je zelo krivičen, ker siloma pritiska na postavne posestnike, naposled je tudi nasproten državnemu redu ter celó grozi državam popolni razdor.

4. Kaj je lastnina?

Pred vsem je popolnoma jasno, da ima delavec s tem, da prevzame kako delo, namen, z vsakdanjo

plačo pridobiti si sčasoma osebnega imetja. On pošja sicer drugemu svoje moči in svojo pridnost, a pri tem si želi zadostnega pridobiti za svoje potrebe; delavec ima torej popolno pravico do plače, a je tudi popolno prost, kako da uporablja svojo plačo. Recimo, da si delavec z varčnostjo kaj prihrani in s tem denarjem zaradi varnosti kupi kos zemljišča, tedaj je to zemljišče njegova plača, le v drugi obliki; njegovo je in on razpolaga z njim jednako, kakor s svojo pridobljeno plačo. Prav v tem pa obstoji posestvena pravica, naj je posestvo premakljivo ali nepremakljivo. Ako torej skušajo socijalisti vse osebno posestvo spremeniti v skupno lastnino, jasno je, da bi se s tem le poslabšalo stališče delavskih stanov. Ako namreč odstranijo delavcem pravico do posestva, tedaj delavci ne morejo svoje pridobljene plače po svoje uporabljati; s tem pa socijalisti odmaknejo delavcem upanje in zmožnost pomnožiti svoje nezatno imetje ter si s pridnostjo priboriti kedaj ugodnejše življenje.

Še važnejše pa je, da sredstvo za rešitev človeške družbe, katero priporočajo socijalisti, očitno nasprotuje pravici, kajti pravico do posestva privatnega (zasebnega) imetja prejel je človek od nature. — Kakor pri drugih rečéh, tako se tudi tukaj pokaže bistven razloček med človekom in živaljo. Žival se sama ne odločuje; pri njej odločuje dvojni nagon, podeljen ji od nature. Ta nagon varuje živali njihove zmožnosti, pospešuje razvoj moč ter vzbuja in odločuje, kako jih rabiti. Nagon sili žival, da ohrani samo sebe in da množi svoj rod. Omejena pa je žival pri obojem le na sedanost; čez to mejo se nikdar ne povspé, ker jo vodijo samo čutne sile in le posamezni vtisi nanjo vplivajo. — Bistveno različna pa je natora človekova. On ima bistveno vse in popolno, kar ima žival, zato je tudi zmožen za počutni vžitek; toda človek ima še več in njegova natora ni nikoli jednaka živalski, tudi če je ta še tako popolno razvita. Človek visoko nadkriljuje živalsko stran, ki mu mora biti poslušna; kar človeka plemeniti in mu daje pravo ceno, to je njegov

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothé.

(Dalje.)

Ko je Peter bil zopet sam, sédel je k mizi, a jedel ni. Mislil je le na jetnišnico, na glad, na prisilno delalnico in posebno na izrek, ki mu je vedno brnel v ušesih: Kadar mladi orel vzraste! Nestrpno je čakal poldneva, ker je mislil, da bode čuvaja še več izprašal. — Opoldne prišel je čuvaj — a ne Barnaba. Ko je namreč po razdelitvi zajutreka vstopil v dvorano, dé mu nadzornik: „6 minut ste prepozni; plačali boste 6 pencev kazni in menjali službo s Poltonom.“ — Ta je bil protestantsk Anglež in je živo čutil Irce. Porinil je pred Petra jedi in duri zopet zaprl. Pri sprehodu ni bil ljubeznejši. Ves dan Peter ni govoril besede; pri sprehodu peljal ga je čuvaj v poseben oddelek dvora. — Drugi dan bilo je ravno tako. — Tretji dan se odpró duri in Polton vstopi z očetom in Zaliko. Po prvih trenutkih ganjenosti, ki jo je vsaka teh treh oseb skušala udušiti, sporočil mu je oče o vsem, kar se je zgodilo od dné zapora. Nazadnje mu pové, da mu je dal John Pressmann dva meseca odloga.

„Ravno toliko, kolikor časa mi bode še zopet trajal“, opomni mladenič s prisiljenim nasmehom. „In pod kakšnimi pogoji?“

„Vedno pod istimi; on ne bode povišal najemnine, ako . . .“

Ubogi oče ni mogel nadaljevati ter je pogledal Zaliko, ki je stala blede poleg njega.

„Razumem“, dé jetnik. „Potem je že vse gotovo!“

„Kako? Gotovo? Pri Bogu, ali misliš, da sem mu dal obljubo?“

„Kakšno obljubo?“

„Tvojo ženitev s hčerjo . . .“

„Dobro, dobro!“ dé Peter, „to se ne bode zgodilo! Tu je moja nevesta pred Bogom, in ako se ne bode branila biti mi žena, tedaj prisegam, da . . .“

„Ako bi pa bilo k tvoji sreči, Peter?“ reče deklica s tresočim glasom.

„Ti — ali pa nobena — slovesno to izrekam!“ vsklikne Peter ter se skloni po konci. „Zdaj ti je prosto, Zalika, kar izvoliš!“

„Ti — ali nobeden!“ odgovarja mu deklica, kakor v sanjah — a odločno. Oba položita svoji roki v roko najemnikovo, ki je bil odslej obeh oče! „Bog vaju obvaruj in blagoslovi!“ dé Hadfield.

„Ker pa nismo protestantje, bosta svojo obljubo ponovila pred duhovnikom.“

„Sevéda, oče! A ko bi se John Pressmann ne zadovoljil z mojim odpotovanjem?“

„On zahteva, da zapustiš Irsko; ako to obljubiš, izpuščen boš iz ječe. Tako sem ga razumel.“

„Njega milost je v istini jako dobrotljiva! Ali ste mu vi to že zagotovili?“

„Ničesar mu nisem odgovoril; to bodeš sam odločil.“

„Vse je določeno, oče! Samó pogoditi se mi bode s temi ‚pravičniki‘, ki kupéujejo s pravico. Pojte oče k njemu in povejte mu, da zahtevam, da me takoj izpusté iz ječe, — potem zahtevam dovoljenja, da smem jeden mesec na Irskem ostati, da se pripravim za dolgi pot; tretjič zahtevam zagotovilo, da se vam najemnina najmanj tri leta še ne bode povišala!“

„Ti si se torej odločil?“

„Dà, oče, popolno!“

Hadfield se pomišlja nekaj trenutkov. Debele solze se mu potóče po zarjavem lici. Z roko potegne preko nagubančenega čela, — objame siva, pritisne ga na srce in pravi: „Ne, ne! Nepotrebno je vse; ne bodem te prodajal, kakor Jakobovi sinovi svojega brata. Gospod naj stori z menoj, kakor je

razum; vsled razuma je on še le človek in v tem se bistveno loči od živali. Prav zato pa, ker je človek oblagodarjen z razumom, nima le pravice uživati časno imetje, kakor žival, marveč ima osebno pravico do posestva in sicer do vseh rečij: do onih, ki se z uporabo uničijo, pa tudi do onih, ki po porabi še ostanejo.

Ako temeljiteje opazujemo natoro človekovo, nam bo to še bolj jasno. — S tem, da človek misli, obsega on v svojem duhu brezštevne predmete, sklepa iz sedanjih na prihodnje in je gospod svojim činom; zato pa človek pod oblastjo večnih zakonov in neskončno modre previdnosti božje sam sebe odločuje po svoji razsodnosti; vsled tega on more med stvarmi voliti in izbrati ono, kar spozna, da je najugodnejše njegovemu blagru ne le za sedanjost, marveč tudi za prihodnost. Iz tega sledi, da mora biti v veljavi pravica do osebnega zemljišnega posestva; človek mora imeti pravico pridobiti si lastnino ne le za pridelke zemlje, ampak tudi za zemljo samo. Človeku namreč jedino le zemlja s svojimi darovi zagotavlja varen obstanek v prihodnosti. Človek je v vednih potrebah, ki menjavajo le svojo podobo; ako jih človek danes zadovolji, jutri mu že druge vsiljuje svoje zahteve. Natora je morala torej človeku zagotoviti stalen in neusahljiv vir, s katerim zadovoljuje svoji potrebi; ta vir je pa le zemlja s svojimi darovi, katere neprenehoma deli.

5. Občna državna oskrb nepotrebna.

Tudi ni nobenega uzroka, da bi bila za to potrebna splošna državna oskrb, kajti človek je starejši nego država in predno je bila država, imel je že človek pravico braniti svoje telesno življenje. — Ako je Bog in Gospod dal vsemu človeškemu rodu zemljo, da jo živi, to ne nasprotuje osebnemu posestvu. Kajti Bog ni v tem smislu izročil zemlje vsem ljudem, kakor da bi morali vsi brez razločka gospodariti čez njo, pač pa le v tem smislu, da On sam ni nobenemu človeku v posestvo oddelil kakega posebnega deleža, marveč je določitev in razdelitev zasebnega premoženja prepustil pridnosti ljudij in določilom, katera naj ljudstva sama ukrenejo. — Toda naj si bo zemlja med posamezne razdeljena kakorkoli, nikdar ne neha zemlja služiti vsem ljudem, ker ni nobenega človeka na svetu, da bi ne živel od njenih sadov. Kdor je brez imetja, ima zato delo; in reči smemo, da vsi ljudje splošno živé, ali od obdelovanja zemlje ali od kakega drugega dela, čegar plača se dobiva iz sadov zemlje ali se zamenja s sadovi zemlje.

Jasno je torej zopet, da je zasebno posestvo popolno zahteva nature. Zemlja v polni meri daje vsega, kar je potrebno, da se ohrani in razvija zemeljsko življenje, toda sama od sebe, brez obdelovanja in skrbi človekove zemlja tega ne deli. Ker človek uporablja svojo telesno pridnost in svojo duševno skrb, da obdeluje zemljo, prilastuje si ravno s tem obdelane dele; zemlji se s tem nekako vtisne pečat obdelovalčev. Pravica torej zahteva, da ta del zemlje ostane njegova last in da je nedotakljiva ta njegova pravica.

Dokazi za povedano so popolno jasni in le čuditi se moramo, kako da se razlagajo nasprotni na-

Njegova volja — češčeno bodi Njega imé! Jaz ne bodem prodajal svoje krvi!"

„Dobro!“ dé odločno Peter, „obrnil se bodem do vikarija. Prečastiti umé naše potrebe in nadloge; nihče jim ni gorečnejši zagovornik od njega. On bode šel k lordu in ne bode s Pressmannom govoril. Kako misliš Zalika?“

„Da je jako žalostno, da smo k temu prisiljeni, — a še je boljše“, dé po kratkem premolku njegova nevesta, „da se stvari tako vrede, nego drugače!“

„Potem te prosim, da ti govoriš s prečastitim. Jaz bodem moral tako še véu pred svojim odhodom, da dám blagosloviti prstana. Šel bodem tudi še jedenkrat po naših gorah, da popotni torbi pridenem šop shamrocka in rušo, katero bodem zakopal pod prag novega bivališča.“

Storila bodem, kakor želiš“, odgovori Zalika, obrne se proč in išče po torbici, da bi skrila solze, ki so jej silile v oči.

„Ali ti tu ničesar ne manjka?“

„Svobode, družega ne! Trikrat na dan jém — in ne slabo!“

„Zdravstvuj torej, Peter!“ dé mu oče. „Potrpi, kmalu zopet te bodem obiskal.“

Slovó je bilo prisrčno.

(Dalje sledi.)

zori, ki niti novi niso, marveč so jih že v starem veku odstranili in ovrgli. Trdi se namreč, da je zasebna zemljiška lastnina proti pravici in da imajo posamezni le pravico uživati zemljo, ali njene dele; torej zemlja gospodarjeva, na kateri ima on sezidano svojo hišo, bi ne bila njegova last, in njiva, katero kmetovalec obdeluje, bi ne bila njegova? — Nečejo spoznati, da je to isto, kakor oropati koga, kar si je pošteno pridobil. Ono poprej puščobno zemljišče je le po marljivosti in razumnem obdelovanju prvega obdelovalca popolno spremenilo svojo podobo; pustinja se je spremenila v plodonosno polje in na poprej izgubljeni puščavi vrasla je plodovita zemlja.

Kar je zemlji podelilo novo obliko, to je tako tesno spojeno z njo, da se večinoma skoro ne dá ločiti. Gotovo torej nasprotuje pravici, kdor bi pod pretvezo, da ne sme biti nobenega posestva, zemljo odzvel nje posestniku in izročil drugim to, kar je obdelovalec nekako vstvaril v potu svojega obraza. Vzroku sledi povsod učinek, tako tudi sad dela pripada kot pravo posestvo onemu, ki je dogotovil delo. Po vsej pravici je zato človeštvo vedno v naturnem zakonu našlo podlago za zasebno last in za deljenje zemeljskih posestev; ljudje so vsikdar modro poslušali, kar zahteva naturni zakon in se niso nič zmenili za posameznih ugovore. Ker so ljudje v vseh stoletjih tako ravnali, zato je lastninska pravica nekako sveta, ona je izraz svetovnega reda in poglaviti pogoji, da ljudje živé medsebojno v miru.

Državni zakoni pa, ki svojo moč, v kolikor so pravični, izvajajo iz naturnih zakonov, branili so povsod lastninsko pravico ter kaznovali, ako bi se bil kdo proti njej pregrešil. Tudi božji zakoni poudarjajo to pravico, in sicer tako odločno, da celó poželenje po tuji lasti strogo prepovedujejo: „Ne poželi svojega bližnjega žene, ne hiše, ne njive, ne dekle, ne vola, ne osla, in ničesar, kar je njegovega.“

(Dalje sledi.)

Razmerje državnozbornih strank.

Govor državnega poslanca princa Karola Schwarzenberga v državnem zboru dne 17. junija 1891.

Kakor tek dosedanje debate ni osupnil gospoda ministerskega predsednika, ravno tako tudi naše stranke niso osupnile besede, katere smo čuli iz njegovih ust.

Te besede niso omajale mojih nazorov in usojam se te nazore v kratkem izraziti.

Jaz mislim, da ta debata splošnega političnega položaja ne bode premenila. Ko bi bila izostala, kakor je izostala debata ob odgovoru na najvišji prestolni govor, bi to tudi bistveno ne bilo vplivalo na položaj. Oglasil sem se za besedo, da preženem nekatere dvome o nazorih stranke, v katero imam čast se šteti, dvome o njenih nazorih in njenem programu.

Taki dvomi niso opravičeni in so se mogli izreči le od strani, katera želi, da bi mi premenili moje postopanje.

Včeraj očitalo se je nam, — jaz mislim ože svoje somišljenike, — da kakor drevo, kateremu so se posekale korenine, visimo v zraku, ter smo zgubili tla, ker smo se ločili od naroda svojega.

To so pač le osobni nazori, s katerimi se jaz vendar vjemati ne morem; zakaj stranka, kateri pripadam, stoji ravno tako trdno na nogah, kakor stranka, od katere prihaja to očitanje. (Odobranje na desnici.)

Jaz tudi ne vidim nobenega stvarnega uzroka, da bi zato viseli v zraku, ker smo se ločili od naroda, s katerim smo vedno hodili.

Tej sodbi ne pripisujem nobenega veljavnega pomena, zakaj v tem oziru je za nas najmerodajnejša naša vest, in ta, to moram naravnost povedati, pravi nam, da smo se vedno zanimali in potegovali za interese svojega naroda, in da se nam ne more odrekati zasluga za pridobitve, katere ima zaznamovati naš narod poslednjih deset let. (Dobro! na desnici.)

Ko bi se hoteli podvreči kakemu drugemu sodniku, nego naši vesti, bi tak sodnik v prvi vrsti ne mogli biti volilci kmetskih občin ali pa zastopniki demokratske ljudske stranke. Podvrgli bi se sodbi od druge strani, kateri smo za mnogo dolžni biti hvaležni in kateri so naši očetje pomagali v raznih bojih, predno se je vvela občna vojna dolžnost.

Naš program je precéj jasen in točen, in razvili smo ga v lepem sporazumljenju na shodu svoje stranke v Pragi.

Ta program ne obsega družega, nego načela, za katera smo se borili z zastopniki češkega naroda že desetletja. Tem načelom pridejali smo z ozirom na svoje najzvestejše in najintimnejše prijatelje, da je potrebno, da se vpravna javno pravo na krščanski podlagi. (Dobro! na desnici.)

Zaradi tega programa se je nam, — mislim, da ne od vse stranke, katere član je včeraj prvi govoril, — očitalo, da smo se izneverili svojim dosedanjim nazorom; liberalni listi so nam pa očitali, da smo skrajna stranka, da izreki take nazore ne pospešujemo miru in se ne strinjajo z idejami prestolnega govora.

Če se ti naši nazori smatrajo za skrajne, tedaj mislim, da se smem izreči, da so tisti, katerim se naši nazori zdé skrajni, skrajni v svojih nasprotnih nazorih. (Prav res je! na desnici.)

Če bi se nam bilo očitalo, da naša izjava ni bila umestna, tedaj bi mi ugovor vsaj bil razumljiv in bi mu tudi pritrdil, ko bi se mi zdelo dobro in da prikrivamo drugim prijateljem in sovražnikom svoje nazore v trenutku, ko se hoče parlamentarnemu delu dati novo smer in se snujejo nove stranke.

Tega pa vendar ne bode zahtevali, da bi stranka, ki je bila politična in hoče politična ostati, na svojo zastavo zapiše le čakanje in vsestransko zmernost, ter v tej zbornici igra vlogo „Beschwich-tigungshofratha ‚par excellence‘“. (Dobro! in veselost na desnici), zakaj politična stranka, katera hoče imeti kako pravico do obstanka, mora proti prijateljem in sovražnikom nastopiti s pozitivnim programom. S prikrivanjem svojih nazorov si morda pomagamo iz marsikakih zadrege. Podoben slučaj smo nedavno doživeli. Dolgo pa tako ne gre, in vse, kar se tako doseže, ni trajno. Tem saujam narediti bi se moral jedenkrat konec, pokazalo bi se, da smo le slepili svoje volilce in sami sebe varali.

Iz takih sanj mogle so izvirati novice o kartelnih strankah, o kartelih, katere so sklenile velike stranke te zbornice. Tudi jaz sem član take velike stranke, pa dosedaj mi o kakem kartelu ni nič znane in tudi še ne morem videti, kake blagodejne nasledke bi mogel imeti tak kartel. Če se pod takimi karteli le to misli, da se ne protivimo predlogom, prihajajočim od drugih strank, ker prihajajo morda od nasprotne stranke, potem sem tudi jaz za kartele. Smatram za patrijotično, da dobro pobereмо, kjer dobimo.

Za kartel v smislu nemškega državnega zbora ne smatram tega, če se stranke izogibajo preprirov, in vzajemno postopajo v vprašanjih, v katerih načelno neso različnih misli, posebno če je že vpravna takih vprašanj neizogibno potrebna za varstvo države. V takih zadevah bi se stranke sam od sebe približale, če bi se to tudi a priori ne nameravalo, in bi tudi vlada sporazumljena ne pospeševala. Kakoršne so razmere v Avstriji in v tej zbornici, mora vsaka stranka spoznati, da bode jako malo dosegla, če bode opirala se in trkala le na lastne moči in ne bode iskala podpore drugih strank.

Tako postopanje pa tudi ni nič novega, doživeli smo je že v prejšnjem zasedanju. Opozorim le na novi vojaški zakon. Če bi se stranke ne hotele približati druga drugi, bi parlamentarni stroj moral obstati (Poslanec princ Liechtenstein: Prav res!) in tega gotovo ne želi večina članov te visoke zbornice.

Tudi se mi dozdeva, da se je v Najvišjem prestolnem govoru mislilo na približanje strank. Prestolni govor opozarja na stvari, katerih se je treba lotiti v blagor države, katere pa zahtevajo temeljito pretresovanje z raznih stališč in za katere zanimajo se vse stranke te visoke zbornice v jednaki meri, ne da bi pri tem morale zatajevati svoje interese.

Prestolni govor opozarja na stvari, katere bi odrinile v ozadje zadeve, s katerimi se je dosedaj bavilo javno mnenje. Omenjene stvari so pa tako važne in daleč sezajoče, da ni misliti, da bi vse stranke o njih bile jednaci mislij. Ne dvomim pa, da bodo vse stranke poslušale poziv prestolnega govora in se lotile rešitve teh važnih vprašanj, ne da bi čakale, da se začne ta vprašanja sama z elementarno silo se reševati. Posebno o naši stranki ni dvojiti, da se bode rada lotila tega dela. Mi ne mislimo, da vse mora ostati pri starem, temveč spoznamo potrebo, da je treba marsikaj premeniti in popolniti. Od nekdanj smo posebno pozornost obra-

čali gospodarskim in socijalnim vprašanjem in njih postavnemu vredenju, da se prepriča, da nakrat ne zmagajo nezrele ideje in ne pride do kake preukcije. (Dobro! na desnici.) Najbolje pa pričajo razni adresni načrti, da stranke želé se ozirati na prestolni govor, zakaj v vseh se posebno naglašá, da se je najprej lotiti stvari, ki se tičejo skupnih državnih koristij, in da v tem nas nemajo motiti posebni strankarski interesi.

Marsikatera stranka je seveda pri tem se tudi na to ozirala, da se približa vladi ali da se vsaj ne oddalji od nje. To ni popolnoma parlamentarično, ali jaz pa vendar tega ne obžalujem, zakaj še ni dokazano, da je vsekako parlamentarizem jedino mogoča vladna oblika v Avstriji. Razumljivo je pa tudi, da se stranke približujejo vladi, katero podpira krona. Bodi temu kakorkoli, obravnave adresnega odseka so pokazale, kako težko je najti črto, na kateri bi se vse stranke zjedini v skupno delo. Ali v tem oziru morda vlada strankam lahko pride na pomoč.

To se pač sme pričakovati od vlade, katera ima tako ugoden položaj, kakor še nobena druga vlada. Večino lahko dobi v tem ali onem oziru. (Prav dobro!)

V koliko pa posamične stranke morajo pričakovati, da se bode oziralo na njih želje?

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. junija.

Notranje dežele.

Položaj. Vse upanje, da se bode obranila nekdanja večina, je splavalo po vodi. Poslednji poljski govornik je popolnoma potrdil vse, kar je govoril Jaworski. Prejšnjim zaveznikom je odpovedal zaveznitvo proglašivši „politiko proste roke“, Mladočehom je pa dal razumeti, da Poljaki ne marajo za njih zvezo, ker preveč simpatizirajo z Rusijo. Kako velicega pomena je ta govor, posebno dobro spoznajo levičarji, ki naglašajo, da je Madzejski spisal mrtvaški list dosedanji večini. Generalni govornik manjšine Herold je sicer poskušal še jedenkrat sprijazniti Poljake z Mladočehi, poudarjajoč, da je panslavizem nemogoč, ali bilo je gotovo prepozno. Mladočehi bili bi poprej morali svoje simpatije za Rusijo brzdati, če so hoteli delovati kedaj vkupé s Poljaki. Kot dobri politiki bi nikdar ne bili imeli izpustiti izpred oči, kake so razmere mej ruskim in poljskim narodom in kako važen faktor so baš Poljaki v avstrijski notranji politiki.

Poljaki in Čehi. V nedeljo je v Prago prišlo osemdeset Poljakov ogledat razstavo. Sprva je bilo iz Galicije napovedanih 450 gostov, ali so mnogi domá ostali, menda zaradi zamotanega političnega položaja. Na kolodvoru so Poljake vsprejeli župan, njegova dva namestnika in štirje mestni svetniki. Župan je naglašal, da ga veseli, da so prišli prvi slovanski bratje ogledat razstavo. Čehi in Poljaki so sorodni in so od nekdanji bili jedna duša in jedno telo. Na tisoče broječe občinstvo je tudi navdušeno pozdravljalo poljske goste. Za prijazen vsprejem se je zahvalil krakovski podžupan. Označilno je pa, da je ta Poljak posebno naglašal, da govori le v svojem imenu, ker ni dobil nobenega naloga, da bi imel govoriti v imenu poljskega naroda ali krakovskega mesta. Torej tudi pri tem vsprejemu se je videlo, da ni več političnega prijateljstva mej Poljaki in Čehi.

Vnanje države.

Evropski položaj se ruskemu listu „Novemu Vremenu“ zdí zopet kritičnejši, in to zato, ker je avstrijski cesar vsprejel v avdijenci bolgarskega kneza. Ta list že preti zaradi tega z rusko-francosko zvezo. Mi vémo, da v Peterburgu niso veseli, da Bolgarija zadobiva vedno več simpatij, da pa bi zaradi tega začeli vojno, pa vendar ne mislimo. Poslednjih pet let bili so že mnogi kritičnejši trenotki, pa se je mir vendar ohranil. Zveze mej Rusijo in Francijo se ni bati, ker ovire, ki se stavijo tej zvezi, še niso odstranjene. Kolikokrat se je že govorilo o njej, ali vselej se je pokazalo, da je bilo le prazno govorjenje. Posebno so pa sedaj razmere take, da na to zvezo ni prav nič misliti.

Trikupis v Sofiji. V bolgarski prvostolnici bivšega grškega minist. predsednika tako ne časté, nego so ga v Belemgradu. Trikupis pa vendar boče še nekaj dni v Bolgariji ostati. O balkanski zvezi v Sofiji ne misli z nikomur govoriti, temveč posvetoval se bode z različni odličnjaki o drugih vprašanjih, ki se tičejo Grške in Bolgarije. Mi smo radovedni, s kom bode Trikupis več občeval, z vladnimi pristaši ali z opozicijo. Najbrž bode poslednje, ker njegovo potovanje najbrž za Bolgarijo nima najboljših namenov. Bolgarski in grški interesi v Makedoniji si tudi tako nasprotujejo, da ne moremo misliti, da bi grški državnik skušal v Sofiji se s kom dogovoriti, kako bi se mogli obe državi sporazumeti. Trikupisovo potovanje je v zvezi z neko tajno akcijo, ki se je zopet začela proti Bolgarom.

Betelehemska aféra še ni poravnana. Francoski veleposlanik je že bil dosegel irado od sultana, s katero bi se bilo Grkom prepovedalo hoditi po stopnjicah, ki so določene le za latinske katoličane. Temu je ugovarjal patrijarh carigrski in njegov ugovor je podpiral ruski veleposlanik. Irada se vsled teh ugovorov ni razglasila, temveč le Grkom se je naznanilo, da naj ne hodijo po dotičnih stopnjicah, dokler se stvar definitivno ne reši. Pri tem je ostalo in gotovo še ostane. Porta ne bode hitela z rešitvijo te malo kočljive stvari, če jo ne bode kdo priganjal. Najbrž bode vsa stvar zaspala in se je nikdo ne bode spominjal, dokler kak dogodek v Sveti deželi nanjo ne obrne pozornost.

Zjednjene države in Rusija. V Filadelfiji v Ameriki se je nabralo nad 300.000 podpisov na carja ruskega, v kateri se prosi milosti političnim zločincem. Ta prošnja, ki se v kratkem odpošlje v Peterburg, ima go'ovo blag namen, a žal da ni pričakovati, da bi imela kaj vspeha. Car je najbrž še pogledati ne bode hotel, ker je on odločno proti temu, da bi se druge države vtikale v ruske notranje razmere. V Ameriki živéči Poljaki in Rusi tudi še prošnje podpisati neso hoteli, ker dobro vedó, da kacega vspeha nemajo od prošnje pričakovati. S podpisom bi le svojim sorodnikom v Rusiji nakopali kake neprijetnosti.

Chile. Kmalu še ne bode mirú v tej deželi. Kazalo je že, da bode kmalu vladna vojska zmagala, ali sedaj pa prihajajo za predsednika neugodnejša poročila. Začeli so se upori mej vladnimi četami. Tako so se v Coquimbu uprli vojaki, usmrtili štiri častnike, potem jo pa odrinili, da se pridružijo nasprotni vojski. Vojna ladija kongresovcev, „Esmeralda“, je razrušila pristanišče in železnico na Loboških otokih, da ne bodo mogli izvažati guana, za katero so vladni pristaši dobivali mnogo denarja. V glavnem mestu so se že poskušali napadi na ministre. Nasprotje mej obema strankama je sedaj tako veliko, da nobena tuja oblast posredovati ne more.

Izvirni dopisi.

Iz Tržiča, dne 21. junija. Slavnost sv. Alojzija v proslavo tristoletnice njegove blažene smrti praznovala se je gledé krajnih razmer in zlasti oziroma na šolsko mladež kar le mogoče primerno. V četrtek, petek in soboto je bila prva sv. maša z blagoslovoma; ob 1/2 8. uri pa je bila vsetri dni druga sv. maša za šolsko mladino pri stranskem altarju, kateri je bil nalašč za te dneve z lepo podobo sv. Alojzija, eveticami in svečavo kaj okusno okrašen; pri tem altarju so bile vse tri dni popoldne ob 1/2 4. tudi litanije. Pri vseh treh opravilih je bilo veliko ljudi posebno ob 1/2 8. uri in popoldne, ko so učenci in učenke pod spretnim vodstvom učitelja g. Mally-ja kaj lepo in živahno prepevali. V nedeljo ob 10. uri je bilo slovesno opravilo na čast sv. Alojziju; šolska mladina je bila zopet vsa zbrana. Pohvalno se mora omeniti spodbudno obnašanje tukajšnjih gg. učiteljev in učiteljic, kateri so vse štiri dni iz šole v najlepšem redu vodili mladino v cerkev, ter jo tam nadzorovali. Hvala za to g. ravnatelju in njegovim sotrudnikom!

Vsi otroci so bili obdarovani s knjižico: podobica sv. Alojzija, katere so darovali gg. ces. svetnik Murnik, graščak Gassner in domači župnik.

Cerkev in šola ste bili združeni v prospeh versko-nravne vzgoje mladine in vse prebivalstvo je bilo tega veselo.

V sosednji šentanski šolski občini je zdaj razpisana že četrtočrt učiteljska služba. V treh zadnjih rokih ni bilo prosilcev, koliko jih bo zdaj, se ne ve. Temno obzorje res visi nad to šolo, toda! po krivici se sumniči o teh nedostatkah krajni šolski svet, oziroma njega predsednik. Po uradnih izjavah je šolskim oblastim poznat položaj, in želja Sentancev je: dobiti poštenega učitelja. Trud bo sicer velik, ali sad bo dobremu učitelju tudi obilen; vsestranska pomoč je poštenemu gospodu zagotovljena.

Silni požar je uničil večinoma veliko predilnico; škoda je velika; vendar za prebivalce in delavce ne preveč občutljiva. Zdana bo nova in še večja, in če Bog dá, imeli bodo zopet ljudje obilo dela in zaslužka.

Veliko žrtev čaka prebivalstva Tržiškega. Zidati imajo klavnico, bolnišnico in — šolo. V malo letih postavljen je bil čez Bistrico nov most, sezidan krasen farovž, naredilo se bo polagoma tudi še vse potrebno, če se bo vse prav razvrstilo in se ne bo preobložila moč davkoplačevalcev.

V četrtek bo ogled za novo šolo; upati je, da se po splošnem sporazumljenju stori, kar bo ugajalo krajnim šolskim razmeram.

To so naše novice!

Dnevne novice.

(Okrožnico Leona XIII. o delavskem vprašanju) pričeli smo danes objavljati v našem listu. Mi svoje čitatelje še posebe opozarjamo na to najnovejšo, duhovito in pomenljivo okrožnico, katere važen pomen so poudarjali vsi svetovni časniki katoliški in nekatiški in o kateri smo že tudi v našem listu večkrat spregovorili. — Ker se je oglasilo mnogo naročil za poseben celoten natis okrožnice, namenjen zlasti tudi ljudstvu, zato smo okrožnico zaradi jasnejšega pregleda razdelili po snovi v razne odstavke in se pri prevodu posluževali tudi bolj priproste jezika. Ako bi si želel kdo kaj posebnih iztisov, prosimo, naj nam to kmalu naznani, da vemo določiti število natisa.

(Shod notarskih zvez na Bledu.) Prihodnjo nedeljo bodo imele na Bledu svoj letni shod zveze notarjev iz Kranjske, Koroške in Štajerske.

(Gluhonemec protestant sprejet v katoliško cerkev.) Danes dné 23. junija se je opravljala v hiralnici v kapelici sv. Jožefa v Ljubljani ganljiva slovesnost. Gluhonemec 28letni vrtnarski pomočnik Adolf Pavlick, o katerem smo že sporočili, da je oblastvu naznanil svoj izstop iz protestantske cerkve, bil je danes slovesno sprejet v katoliško cerkev. Cerkevno opravilo, ki je trajalo od 1/2 8—1/2 10. ure, je izvršil mil. prošt dr. Jarc; med opravilom se je spreobrnjenec kot gluhonemec pismeno odpovedal krivoverstvu, opravil spoved in med sv. mašo prejel prvo sv. obhajilo.

(Kres.) Ob ugodnem vremu bodo nocoj žgali kres na Drenikovem vrhu pri Ljubljani.

(Pri občinski volitvi na Črnučah) pri Ljubljani je bil za župana izvoljen posestnik in gostilničar Janez Vilfan; svetovalci so: Tom. Kecelj, posestnik v Nadgorici, Josip Gregorin, učitelj in M. Čibašek, posestnik na Črnučah.

(Slovenščina v Celovcu pred upravnim sodiščem.) Dne 4. julija bo pred upravnem sodišču na Dunaju obravnavana, ker se je mestni zbor celovski pritožil proti odloku c. kr. ministerstva za notranje, vsled katerega bi moral celovski mestni zbor vsprejemati vloge v slovenskem jeziku. Nadejati se je da, bodo koroški Slovenci tudi na najvisjem mestu našli svoje pravice.

(V Trnovem na Notranjskem) je 22. t. m. ustrelil Franc Baša iz Trnovega št. 27 redko ptico, namreč beloglavega jastreba, ki je 2'61 metra širok in tehta 6 1/2 kil; poslal ga je v „Rudolfinum“. — Iz Trnovega na Notranjskem se nam poroča, da se je 21. t. m. na praznik sv. Alojzija obesil Andrej Tonejec, c. kr. sodnijski sluga, ki je pred enim tednom bil sem prestavljen iz Postojine; uzrok je neznan.

(Rimski katolik) tretji tečaj, VI. zvezek prinaša naslednjo vsebino: Evangelij miru in sprave ali najnovejša stranka na Slovenskem. I. Nemški list. Gospodu Vekoslavu Spinčiču. II. Kaj pravi Kristusov evangelij o novem evangeliju miru in sprave? — Novodobna veda — pa Aristotel in Tomaž Akvinovski. Nihilizem — rezultat modernega mišljenja. Sklep. — Glasba v cerkvi. Ugovori nasprotnikov. — Revolucionarno gibanje na Ruskem. Nihilizem. — Politični oddelek: Reorganizovanje katoliških Čehov. I. Pismo. — Slovestvo: Dr. Lampeta „Dušeslovje“. — Raznoterosti: Kaj loči učitelje od duhovnikov? Dr. Romihu. — Tožba! — „Nova Soča.“ — Darovi v podporo mladih pisatelje. — Na platnicah ima posebne pozornosti vreden spis: Reorganizacija naših društev in pa: Najnovejši Stritarjev umotvor — „Drobiž.“

(Županom v Gorici) je zopet izvoljen doktor Maurovich in sicer je dobil pri volitvi 15 glasov, deželni svetnik Leop. Budau pa 8 glasov; kot županova namestnika sta izvoljena dr. Verzeznassi s 15 in Lenassi s 14 glasovi. — „Corrierova“ stranka zmerni italijansko-slovenski stranki torej niti drugzega podžupana ni izvolila, marveč vse predsedništvo izključno iz svoje srede.

(Birna v goriski nadškofiji) bo meseca julija in sicer: dné 4. julija v Volčah, dné 5. julija v Boleu, dné 6. julija v Soči, dné 7. julija v Logu, dné 11. julija na Srpenci, dné 12. in 13. julija v Kobaridu. — Na tem potu se podá prevzvišeni nadškof tudi na sv. Višarje.

(Tristoletnica smrti sv. Alojzija) obhajala se je v Celovcu s slovesno tridnevno v peterih cerkvah. Redke pobožnosti udeležilo se je mnogo ljudij vseh stanov, dokaz, kako „angeljskega mladeniča“ časté vsi stanovi. Posebno za mladino obhajala se je slav-

nost v stolni cerkvi za moško, v mestni cerkvi pa za žensko mladež. V obeh cerkvah bila je zjutraj ob 7. sv. maša z blagoslovom, zvečer ob 6. pa pridiga o sv. Alojziju, zaščitniku mladine z litanijami in blagoslovom. — Za dostojno praznovanje tristoletnice trudile so se vzlasti tukajšnje uršulinke, ki so priredile okusne spomenice, za katere so med šolsko mladino nabrale dokaj podpisov. —rn—

(Duhovne vaje za duhovnike ljubljanske škofije) bodo letos od dne 31. avgusta do 4. septembra.

(Zgodovinski Zbornik) izšel je te dni kot priloga ljubljanskemu škofijskemu listu v 15. številki. Donaša pa v tej številki naslednjo stvarino: Iz zapuščine Tomaža Chroña (Biblia manuscripta) iz peresa prof. J. S. — Drugi sestavek je: „Doneski k zgodovini cerkvâ po Slovenskem“, katerega je vredništvu doposlal neutrudljivi štajerski zgodopisec č. g. Matej Slekovec, župnik pri sv. Marku niže Ptuja; doneski so doslovno prepisani iz izvornih zapisnikov, katere hrani knezoškofijski arhiv v Mariboru; obsezajo pa posvečevanje cerkvâ in oltarjev, katero je izvršil leta 1511 lavantinski škof Leonard I. Peverl (od leta 1508 do 1533) s pooblaščenjem oglejskega patrijarha Dominika kardinala Grimana v pokrajinah spadajočih pod oglejski patrijarhat. — V oddelku: „Slovstvo“ donaša kritičen sestavek o „zgodovini cerkljanske fare“.

Raznoterosti.

— Strela udarila je dne 9. t. m. v stotnijo grenaderjev v Berolinu, ko se je ravno vežbala. Stotniku je ubila konja, več vojakov je omamila.

— Vinska trta in trtna uš. Portugalski veščaki so se izrekli, da si trte, katere je napala trtna uš, dobro in popolno opomorejo, če se jim dobro gnoji z bakreno galico.

Telegrami.

Pečuh, 22. junija. Danes je bilo v pričlo cesarja, nadvojvod Friderika in Jožefa, nuncijska Galimbertija, ministrov in škofov blagoslovljenje nove škofijske cerkve. Zvečer je bil dvorni obed in po obedu se je cesar razgovarjal z raznimi osebami. Potem se je odpeljal na kolodvor mej živahnimi ovacijami prebivalstva. Predno se je odpeljal, se je cesar zahvalil velikemu županu in podžupanu za lep vsprejem, vzoren red, na to se je pa odpeljal v Reko, kamor so se odpeljali tudi nadvojvoda Jožef in ministra Szapary in Josipović.

Reka, 23. maja. Cesar je došel mej gromovitimi „živio“, „evviva“ in „eljen“-klici ob sedmih zjutraj. Na nagovor župana Ciotte odgovoril je cesar v italijanščini. Ko se je cesar peljal v palačo guvernerjevo, ga je pozdravljalo angleško brodovje, streljajoč s topovi, prebivalstvo pa z „živio“, „evviva“ in „eljen“-klici. V guvernerjevi palači je cesar vsprejel admirala Hoskina, častnike angleškega brodovja, potem francoske častnike, ki so bili v tukajšnji torpedni tovarni, in mnogobrojne deputacije.

Reka, 22. junija. Feldmaršal nadvojvoda Albrecht se je danes zjutraj semkaj pripeljal. Na kolodvoru so ga pozdravili guverner grof Zichy in vojaški dostojanstveniki. S kolodvora je guverner spremil nadvojvoda na ladijo „Greif“, katera je razobesila cesarsko zastavo in odrinila v Dalmacijo. Vsaka angleška ladija, mej katerimi se je peljala omenjena ladija, je pozdravila nadvojvoda z 21 strelji.

Reka, 22. junija. Admiral Sternek se je na ladiji „Greif“ včeraj iz Dalmacije pripeljal. Opoldne je admiral obiskal guvernerja. Častniki angleškega brodovja so povabljeni na slavnost na vrtu pri grofu Hoyosu.

Dunaj, 22. junija. Glavni poročevalec o budgetu pl. Bilinski je izjavil, da Poljake z desnico veže avtonomistično in versko prepričanje, z levico pa svobodoljubje. Le ministerski predsednik je poklican in more, napraviti eventualno zvezo mej Poljaki in Nemci. Potem se je z veliko večino sklenilo preiti v podrobno debato, ki se je takoj pričela.

Berolin, 23. junija. „Reichsanzeiger“ naznanja, da je Maybach odpuščen in Thielen imenovan ministrom javnih del.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je rahlo delujoče, vapočno učinkujoče, prebavne organe vrejujoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300—120)

Vabilo

na

četrti redni občni zbor

„Katol. tiskovnega društva

v Ljubljani“

v sredo dne 1. julija 1891 ob 10. uri popoldne

v veliki dvorani

knezoškofovske palače.

Dnevni red:

1. Ogovor predsednika.
2. Tajnikovo poročilo o odborovem delovanju v minolem društvenem letu.
3. Posamezni nasveti in predlogi.*)

v Ljubljani, dne 10. junija 1891.

Odbor.

*) Kdor namerava staviti kak predlog, mora ga predložiti odboru vsaj do 26. junija t. l.

Tuji.

21. junija.

Pri **Maliču**: Hofman, uradnik, s soprogo; Bachman, bančni uradnik; Haertl, trgovec; Perlberg in Csasny, potovalec; Müller, Krumbach, Luger, z Dunaja. — Perz iz Kočevja. — Samide, potovalec, iz Šmihela. — Putzinger iz Gradea. Žagar s soprogo iz Tomina. — Bellak, trgovec, iz Manjštr. — Navratil, c. in kr. nadporočnik, iz Pulja.

Pri **Stonu**: Dr. Pirnat, notar, iz Zatičine. — Grof Logothetti, leg. tajnik, z rodbino, iz Egipta. — Grebene iz Beljaka. — Görtz, c. in kr. stotnik, iz Budejevic. — Casafura Josip iz Gorice. — Casafura, trgovec, iz Tomina. — Jerovšek, okr. sodnik v pok., iz Gradea. — Ulschinger, trgovec, iz Monakovega. — pl. Albori, Maurič, baronica Komus, generalova soproga, iz Trsta. — Epstein, Divis, in Reitmayer, trgovec, z Dunaja.

Pri **avstrijskem caru**: Podkrajšek, trgovec, iz Izlak. Pri **bavarskem dvoru**: Erker in Schura iz Kočevja. — Pregl, želez. postaje predstojnik, iz Mengša. — Lackner, trgovec, iz Kamnika. — Göschl, zasebnik, z Dunaja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Bruck, trgovec, z Dunaja. — Baide iz Litijske. — Jugei, in Hausniti, zasebnik, z Dunaja. — Schmid iz Novega Mesta.

Umrli so:

20. junija. Tomaž Kunaver, gostač, 73 let, Igriške ulice 6, marasmus.

21. junija. Jernej Arnold, prisiljenec, 33 let, Poljanski nasip 50, jetika. — Ivan Geiger, umirovljeni učitelj, 65 let, Kolodvorske ulice 28, vsled pretresa možgan.

22. junija. Rudolf Richteršič, mizarjev sin, 5 let, Marije Terezije cesta 10, škrlatica. — Josip Kuclar, klepar, 23 let, Kurja vas 10, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v inčih
		razkoma v mm	toplomera po Celsiusu			
22	7. u. zjut.	73-51	13-4	sl. svzh.	oblačno	0-80
	2. u. pop.	73-48	20-0	sl. jzpad	del. jasno	dež
	9. u. zveč.	73-57	14-8	"	"	"

Srednja temperatura 16-1°, za 2-7° pod normalom

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

23. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92	gl.	50	kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16%	92	"	45	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110	"	95	"
Papirna renta, davka prosta	102	"	50	"
Akcije avstr.-ogerske banke	1016	"	—	"
Kreditne akcije	298	"	50	"
London	117	"	15	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	28	"
Cesarski cekini	5	"	56	"
Nemške marke	57	"	52 1/2	"

Javna zahvala.

Silni požar, ki je vpepelil v noči od petka na soboto moje gospodarsko poslopje, dokazal je požrtvovalno pogumnost Gorenjcev, ki so privreli od vseh strani mi na pomoč. Da se je pa ogenj omejil le na moje gospodarsko poslopje, dasi sta se v nemali tik stoječi hiši, vsled česar je prišla cela vas v neopisno nevarnost, to je pa zasluga vrle blejske požarne brambe, ki je prišla s čudovito hitrostjo na lice ognja. K omejitvi požara je pa pomagala tudi begunjska požarna bramba, katero ni strahla dolga pot do požara. Bodi iskrena zahvala imenovanima požarnima brambama, zlasti načelnikoma, ter vsem, ki so mi prišli na pomoč!

Na Bledu, dne 21. junija 1891.

(1) Josip Verderber.

Košnja treh travnikov

v mestnem logu se oddá za vse tri travnike vkupe ali posamezno. — Natančneje pové upravništvo tega lista. (3—2)

V najem se oddá dne 5. julija 1891 popoldne kakemu kamnoseku

kamenolom

na tri leta počenši z dnem 1. novembra 1891.

Prostor je v Podutiku nad Vodnikom, lastnina podružne cerkve sv. Antona na Glinici.

Cerkveno predstojništvo.

(3—2)

(Gr. Malovrh.)

Ravnokar je izšel prvi zvezek lične knjižice z naslovom:

Povesti

slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Sestavil in uredil
A. Kalan,
urednik „Domoljuba“.

— Ponatis iz „Domoljuba“ —

I. zvezek. — Cena 20 kr.

Obseg:

Zlati lasje. — Dedščina. — V zametih pokopan. — Veronika. — Sama smola! — Trojni sveti večer. — Božič na sv. Gotthardu. — V valovih življenja. — Lovski tat. — Luč na oknu. — Po viharju svetlo solnce. — Požar. — Lepi pirhi. — Marušnik. — Obhajilo v ječi.

Dobiva se v „Katol. Bukvarni“ in pri H. Ničmanu v Ljubljani.

Kovertes firma
Katoliška Tiskarna

preporočila

po nizke cen.

Sargove glicerinske specialitete.

Odkar sta izumila glicerinske specialitete F. A. Sarg in Karol Sarg, rabi jih Njeno Veličastvo cesarica in drugi udje cesarske naše rodovine, kakor tudi mnoge tuje knežje rodbine. Te specialitete priporočajo: prof. baron Lie ig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, cesarski svetnik pl. Scherzer itd. itd., dvorna zobozdravnika Thomas na Dunaji in Meister v Gotthi itd.

Glicerinsko milo, pravo, neponarejeno v papirji 60 kr., v škatljici 65 kr., v deščicah po 3 koščke vkupe 90 kr., v škatljici po 3 koščke 60 kr.

Medeno glicerinsko milo v zavitku po 3 koščke 60 "

Tekoče glicerinsko milo v steklenici 65 "

(Najboljše sredstvo za razkave noge in nečisto polt.)

Glicerinska ustna krema v steklenici 50 "

Glikoblastol (sredstvo za lepe lase in odstranjenje lišajev itd.) v steklenici gl. 1.—

Toaletno karbol-glicerinsko milo v zavitku po 3 koščke 1.20 "

KALODONT, glicerinska zobna krema po —.35 "

(Izvrstno sredstvo za lepe svitile zobe.)

F. A. Sargov sin & comp., c. in kr. zalagatelj na Dunaji.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah. (38)